

MŪSU LIETUVA

São Paulo - Brasil - 1970 m. liepos - julho 24 d.

PLACIAJAME PASAULYJE

JUNGTINĖS TAUTOS

Jungtinėms Tautoms globojant Naujorke susirinko pasaulio jaunimas pasitarti. Na, ir tarėsi pagal komunistinį kurpalį, Pirmiausiai komunistinis jaunimas, kaip ir seniau jų tėvai ir mokytojai, marksistai, visokiomis kombinacijomis pasiglemžė politinę komisiją, praveddami jona daugiau savo draugų. Į kitas, mažesnės reikšmės komisijas jie praleido ir nekomunistinį jaunimą. Politinėje komisijoje komunistų kraštų atstovai kiekviena proga ne tik kritikavo, bet ir smerkė Š. Ameriką, kurios svetingoje žemėje jie posėdžiavo, o gyrė savo kraštus ir varė stiprią komunistinę propagandą. Jei kas iš jaunimo atsovų bandė pakritikuoti Sovietų Rusiją ar kitus komunistinius kraštus, tai komunistai delegatai kėlė tokį triukšmą, daužė stalus kumščiais ir batus, kaip anksčiau darė Kruščiovas, kad niekas negalėjo jų kalbėtojų išgirsti. Ypač jaudinosi komunisteliai, kai kuris nekomunistų delegatų primindavo Rusų ir jų pakalikų įsiveržimą Čekoslovakijon bei jos pavergimą, kai pasiteiraudavo apie kitas pavergtąsias tautas. Vieną tokį kritiką kalbėtoją jėga išmetė iš kalbėtojo tribūnos.

Taip, tas jaunimo suvažiavimas dar kartą viešai parodė, kokie demokratai yra komunistai. Jiems valia sakyti savo nuomonę, valia dergti ir šmeižti svetingą juos išleidusį kraštą, bet kitiems ne valia nei jų šmeižtus atremti, nei net paklausti apie jų valdžių grobuoniškus žygdarbius.

SOV. RUSIJA

Praėjusią savaitę Maskvoje posėdžiavo Aukščiausioji Krašto Taryba ir, aišku, vien balsiai perrinko Podgorny, Kossiginą ir Brežnevą į aukščiausius valdžios postus.

Posėdyje dalyvavo ir Egipto diktatorius Abdel Nasser. Jis keletą savaičių tarėsi su Rusijos vadais ir parsivežė namo stiprios paramos pažadus kovai prieš Izraelį.

J A V

Prezidentas Niksonas sušaukė nelauktą posėdį su laikraštinkais ir jiems pasakė esą

labai susirūpinęs dėl kom. Rusijos tvirtinimosi Egipte, dėl duodamų moderniausių ginklų ir ten atvežamos rusų kariuomenės. Dėl to esą kilęs rimtas pavojus naujo didelio karo. Amerika norinti, kad ir žydai ir arabai gyvenėtų taikoje ir neleisianti sunaikinti Izraelio valstybės. Tai gali vesti prie Rusijos ir Amerikos stipraus giakluoto susirėmimo Egipte.



PORTUGALIJA IR ŠV. TĒVAS

Popiežius priėmė ir pasikalbėjo su trimis vyrais iš Angolos, Ginėjos ir Mocambiko. Tie vyrai visomis jėgomis kovoją už savo kraštų nepriklausomybę, kurios nenori duoti juos valdančioji Portugalija. Portugalijos valdžia ir žmonės taip labai išsiėdė ir supyko ant šv. Tėvo už tą priėmimą, kad grasė nutraukti diplomatinis ryšius su šv. Sostu.

Popiežiaus užsienių reikalų sekretorius parašė Portugalijos vyriausybei laišką. Paaškino jog tų nepriimti negalėjus, nes esąs visų tautų tėvas. Jam nerūpi politiniai klausimai, o vien žmonių dvasios reikalai. Kad priėmimas būtų labai kuklus, nepolitinis, kad jis raginęs spręsti visas savo problemas atsimeinant Dievą ir jo nuostatus.

Portugalijos valdžia šv. Tėvo paaškinimą rado patenkinamą ir įtampa atslugo.

MEKSIKA

Naujuoju Meksikos prezidentu 11 milijonų balsų išrinktas Luiz Echeverria Gonzales. Jo varžovas gavo tik milijoną 822 tūkstančius ir 219 balsų.

ARGENTINA

Pagaliau atrastas ir iškilmingai palaidotas buvęs laikinas Argentinės prezidentas generolas Aramburu. Jį pasiėmė ir nužudė Argentinos teroristai. Dabar policija ir kariuomenė krečia visą kraštą, jieškodami žudytojų.

IZRAELIS

Ministrė pirmininkė Golda Meir prasarė, jog tik Šiau

rės Amerika gali sulaikyti rusus, kad jie su arabais neužpultų ir nesunaikintų žydų valstybės. Ji labai apgailėta, kad prezidentas Niksonas nėra toks drąsus kaip J. a. prezidentas John Kennedy, kai rusai norėjo įkurti savo raketų lizdus Kuboje. Tada Kennedy tarė griežtą ne, ir pagrasino karu, jei rusai tuojau neišsivežtų savo raketas. Rusai nusileido ir pasitraukė. Golda Meir mano, jog rusai ir dabar pasitrauktų iš Egipto, jei tik Amerika tartų stiprių žodį.



Kita dalis svečių per Tėvų Jėzuitų sales inauguraciją.

MUŠTYNĖS KOLUMBIJOS PARLAMENTE

Naujajam prezidentui Carlos Lleras Restrepo atvykus į krašto parlamento rūmus priesaikai, priešiškoji partija pralaimėjusi rinkimus, sukėlė didelę riaušes. Delegatai susirėmė, kilo smarkios muštinės, kurių metu šešetas žmonių sužeista, sudaužyta daug baldų, turėjo įsikšti policija, kaikurius atstovus areštuoti.

KUBA

Diktatoriaus Fidel Castro valdoma komunistinė Kuba vėl gauna daugiau modernių karo ginklų. Turima tikrų žinių, kad čia vėl atgabenos raketos, kurias rusai turėjo atsiamti Kenedžio laikais.

Amerikos laikraščio «New York Times» žiniomis ir Izraelis ar jau turįs pasigaminę, ar artimiausiu laiku jau turėsiąs savas atomines bombas, nors jo vyriausybė ir sakosi niekad nepradėsianti pirmoji vartoti.

Geraja Onute Prisimenant

Metus ir tris mėnesius ji išgulėjo ligoninėje. Ilgiausiai Santa Izabel Sanatorijoje. Po keleto mėnesių iškentėtų nežmoniškų kaulų vėžio kančių Dievas Oną Stankevičienę pa sišaukė amžinybėn liepos 10 dieną. Į jos šermentis ir palydėti į Quarta Parada kapines susirinko gausus burys giminių, draugų ir pažįstamų. Daugelio, net vyrų veidais riedėjo gausios nenuslepamos ašaros. Kodėl? Verta prisiminti.

Velionė Ona buvo labai malonaus būdo, nesavanaudiška, kitų labai atsidėjusi našlė. Jau nekalbant apie jos pačios gimines, nepaprastai daug paslaugų ir paramos iš jos patyrė šv. Kazimiero parapija ir nuo pat S. Paulin atvykimo Tėvai Jėzuitai. Kur tik buvo reikalinga pagaiba, darbas, auka, ten Ona buvo viena iš pirmųjų, jei ne pati pirmoji. Ar darbas juodas ar baltas jai nesvarbu. Dirbo vi

veno ir džiaugėsi šv. Kazimiero parapijai įsikūrus, ją rėmė savo aukomis ir darbais. Net ir naujosios salės statybai ji gausiai paaukojo, nors jau sirgdama. Deja, gyvena ji tos salės nebematė. Bet amžinybėje ji tikrai regėjo, kaip gražiai ji čia buvo pašarvota, kaip prie jos atviro grabo trys kunigai (T. J. Bružikas, T. P. Daugintis ir T. A. Saulaitis) aukoją už ją šv. Mišias. Nebegirdėjo «Aušros» choro koncertų toje salėje, bet prie jos grabo tas choras giedojo lietaviškas mišias ir per laidotuves ir septintąją dieną po jos mirties. Prie Aušros choro prisijungė ir Bendruomenės choras.

Baigiant negalima nepaminėti gyvo jos tikėjimo ir Dievo meilės bei iš to kylančios kantrybės. Išgulėti tik ant nuogaro virš metų, kentėti aštirus skausmus paskutiniiais mėnesiais, ir niekada nesis-

sa širdimi, o atėjus metui darbininkėms padėkoti, dairaisi, dairaisi — Onutės jau nebėra. Dingusi, kaip ta geroji Lietuvos pievų laumė.

A. a. Ona turėjo malonų stiprų alto balsą ir nuo pat jaunų dienų dalyvavo choruose: Vilties, Bendruomenės, pasiklausiau buvo viena iš pačių pirmųjų «Aušros» choro narių kūrėjų. Buvo labai uolų ir pareiginga repeticijų lankytoja ir kone visada pati pirmoji (su dviem savo jaunutėm seserėčiom). Į keletą paskutinių repeticijų atėjo jau lazdėle pasiramščiudama, nes kojos skausmai nebeleidė jai vaikščioti be atramos. Ir ligoninėje gulėdama vis domėjosi «Aušros» choro veikla, vis teiravosi, ir net kartais eliedėdama kalbėjo, kaip gražiai «Aušros» choras dainuoja, ar čia kur tai suktydės. Tokių iša širdim savo oboją mylinčių ir jam ištikimai atsidavusių choristų ne daug teturim savo tarpe, paėskė paskutiniame atsiveikime žodyje «Aušros» choro dirigentas Jonas Kidykas. Kas dabar beužpildys jos paliktą spragą? Ar atsiras nors na «avanorė mergaitė ar moterė?»

Velionė labai jautriai išgy-

kūst reikia nežmoniškos kantrybės. Ir Ona stebino visus šviesia savo nuotaika, atsidavimu Dievo valiai. Kai jos giminės jai prauešė, kad atlaikytos m šios už jo sveikata, tai ji buvus nepatenkinta, Pasakius: «Kam to reikėjo. Jei Dievas mane išsirinko kentėti ir mirti, tai aš ir noriu kentėti ir mirti. enoriu išgyti. «Prašau Dievą tik dviejų dalykų, kad uotų man daug kantrybės ir kad nepraraščiau proto». Dievas ją išklause. Davė nepalaužiamos kantrybės ir aenustojų proto, o prieš mirtį pasijuto sveikėnė, nebejantė net skausmų ir ramiai mirė, be jokios mirties kovos. Su šv. Raštu galim sakyti. «Dievas išbandė ją kančios ugnyje kaip auksą, nuskaidrino nuc visų žemės dulkių ir pasiėmė ją ten, kur nebėra nei skausmo, nei dejavimų o tik laimė.

Gaila netekti tokios mielos moters. ir vėlsusirūpinę klausime: kas stos jos vieton? Ar taip liks tuščia spraga? Argi su ja bus palaidota paskutinė tauri moteris mūsų kolonijoje? Nesinoti tikėti.

Iki pasimatant. Onute, amžinoje laimėje! Ačiū Jums už gražų katalikės ir lietuvės moters pavyzdį!



PASVENTINTA LIETUVIU KOPLYCIA ROMOJE

PAULIUS VI SIS PAS LIETUVIUS

ROMA. — Kun. A. Maciūnas, MIC, praneša, kad Lietuvių kopyčios šventinimo iškilmes Romoje praėjo jaudinančiai. Liepos 6 d vakare kard. P. Marella pakonsekrovo altorių, dalyvaujant komiteto nariams, kviesiems svečiams ir lietuvių bei italų publikai. Iškilmėse giedojo Sikstinos choro keletas giesmininkų ir Romos lietuviai

Liepos 7 d. 8 val. ryto Šv. Tėvas Paulius VI pašventino Gailėtingumo Motinos Aušros Vartų mozaikinį paveikslą kopyčioje bei kopyčią ir atlaikė šv. Mišias lotyniškai. Mišių metu pats Šv. Tėvas daliai lietuvių išdalino komunią. Vysk. Paulius Marcinkus lietuvių vardu padėkojo Šv. Tėvui už prisidėjimą prie lietuviškų iškilmių, pašventinimą ir kopyčią dovaną. Šv. Tėvas kaip tik įteikė menišką kopyčią lempą. Pop. Paulius VI itališkai pasakė trumpą kalbą, kurią į anglų kalbą išvertė vysk. P. Marcinkus. Savo žodyje Šv. Tėvas priminė lietuviams tikėjimo reikalingumą ir padėkojo už jų gilią tikėjimą ir savo tau-

tos tradicijų išlaikymą. O šių tradicijų paminklas ir yra ši lietuvių kopyčia. Lietuvių delegacija įteikė Šv. Tėvui dovaną — gintarinį rūpintojėlį.

Šventinimo iškilmėms pataravo Vatikano ceremonijų vadovai, Šv. Kazimiero kolegijos auklėtiniai ir kunigai iš užsienio iškilmėse dalyvavo trys kardinolai — P. Marella, A. Samore ir J. Slopjij, taip pat arkivysk. J. Benelli, valstybės sekretoriaus pavaduotojas, rytų apeigų arkiv. Mario Bryny. Vatikano rūmų prefektas arkiv. Martin, kardinolas S. Wyszynskio atstovas vysk. Wl. Rubin, vysk. S. Sipovič, MIC, vysk. V. Brizgys, vysk. A. Deksnys, dipl. šešas min. St. Lozoraitis, keli Italijos parlamento atstovai ir daug vietinių žmonių. Po iškilmių vyskupai V. Brizgys ir A. Deksnys atlaikė lietuviškai koncelebracines šv. Mišias.

Lietuvių yra privažiavę iš visų laisvojo pasaulio kraštų.

Liepos 8 d. visi Romon atvykę lietuviai dalyvavo bendroje audiencijoje pas Šv. Tėvą.

KOMUNISTAI SPAUDZIA POPIEZIU

Sužinojome iš tikrų šaltinių jog Sov. Rusijos valdžia

markingai reikalavo, kad popiežius pakeistų lietuvių kopyčios vardą Šv. Petro bazi-likoje ir kad išnaikintų iš užrašų sienose nukankintų Lietuvos vyskupų vardus ir pavardes! Kaip baisiai nemaloni jiems yra ta kopyčia, kuri nuolat iš viso pasaulio čia atvykstantiems žmonėms liūdydys Komunistinės Rusijos skriaudą lietuvių tautai ir valstybei. Šv. Tėvas ne tik nenusiėmė komunistams, bet pats ta kopyčia pašventė ir atlaikė pirmas mišias! Ar nederėtų Brazilijos Lietuvių Bendruomenei pasiųsti už tai padėkos telegramą ar laišką?

APIE KAUNO DVASINE SEMINARIJA

1945-1946 vienintelėje okupuotos Lietuvos Kunigų seminarijoje studijavo 350 klierikų. Tačiau nuo 1946 rudens šis skaičius buvo sumažintas iki 150 klierikų. To nebuvo gana. 1950 m. rusai teleido studijuoti tik 75 lietuviams klierikams. Nuo 1963 m. eiti į kunigus leidimą tegavo 45 klierikai. Pagaliau pradėdant 1965 m. studijuojančių klierikų skaičius sumažintas iki 25 studentų. Taigi visos Lietuvos katalikams paliktas juokingai mažas kačiūš. Po gausių vietinių tikinčiųjų ausiskundimų, rusai nuo 1968 m. leido priimti 5 klierikus daugiau. Žodžiu, kiekvienais metais komunistai leidžia priimti ne daugiau kaip 6 naujus klierikus.

Pradedant 1945 m. iš viso buvo išventinta 300 naujų kunigų, Senosios kartos kunigai baigia išmirti, o naujų kunigų tegaunama vos 6 per

metus. Tuo tarpu ir šiuo metu kunigai gana dažnai suiminėjami, siunčiami į koncentracijos stovyklas ir į Sibirą tremiami iš okupuotos Lietuvos gautomis žiniomis teigiama, jog okupantas ruošiasi Kauno kunigų seminariją uždaryti. Iš tiesų ne kiekvienais metais seminarija išleidda 6 kunigus. Taip 1969 m. tebuvo išventinti 4 kunigai. Šiuo metu pavergtoje Lietuvoje dar esama apie 800 kunigų, bet iš to skaičiaus reikia atimti daugiau kaip 100 palėgusių — invalidų, kurie jau nebena savo pareigų. Tuo tarpu neprikli Lietuvoje vien katalikų kunigų buvo 1646 ir dar 1586 vienuoliai ir vieuolės.

Tuo tarpu Sovietų Rusijos konstitucija sako: «Piliečių sąžinės laisvei užtikrinti, bažnyčia SSRS atskirta nuo valstybės ir mokykla nuo bažnyčios. Laisvė atlikti religinius kultus ir antireliginės propagandos laisvė pripažįstama visiems piliečiams.» Kaip mato me Rusijos bolševikų, svetimų kraštų grobikų, išleistoji konstitucija tiek teverta kiek tas popierius, ant kurio ji yra išspausdinta. Niekas jos nepaiso gyvenimo tikrovėje. Visi žinome, jog bedievių sąjunga yra ypatingoje valdžios globoje, šios sąjungos veikėjai yra gerai atlyginami, įvairių konfesijų dvasininkai įvairiais būdais persekiojami.

Tačiau ir po 30 metų Lietuvos okupacijos komunistai nesugebėjo išrauti iš žmonių širdžių laisvės ir tikėjimo troškimo. Šiuo metu daugelis tikinčiųjų dėl duonos kėsnio yra priversti nelankyti bažnyčios tačiau savo širdyse jie liko ištikimi Dievui ir Bažnyčiai.

Rusai bolševikai tikrojo tikėjimo iš lietuvių širdžių neišraus! Tikėjimas ir Dievo malonė gali išlaisvinti Lietuvą ir kitus kraštus iš šėtono valdžios, o po to vėl susipindės šviesi ir džiaugsminga laisvė — ne tik politinė ir ekonominė, bet ir religinė.

V. Saurimas

KAPITONAS TAPO KUNIGU

Vytautas Gorinas, 53 metų amžiaus, naujai išvestas kunigu, šv. Kryžiaus bažnyčioje, Čikagoje, aukojo pirmąsias Mišias ir trys jo vaikai iš jo rankų priėmė Komunią. Giedojo parapijos choras, pamokslą sakė kun. Bruno Markaitis, S. J. pamaldose dalyvavo ir daug parapijiečių. Kun. Gorinas Lietuvoje tapo karininku, sukūrė šeimą ir susilaukė keturių vaikų. Žmonai mirus Vokietijoje po karo, pats vienas išaugino vaikus ir išleido į mokslus. Čikagoje seminarijoje baigė teologijos mokslus, kuriuos buvo pradėjęs Lietuvoje, o dabar paskirtas į Rockfordo vyskupijos parapiją, kurioje nemaža lietuvių.

PAGERBĖ GENOCIDO AUKAS. Nukankintųjų atminimas neleidžia išblaškyti jėgas ir nutilti. Sutelkim visas jėgas, siekdami Lietuvai laisvės Kristau, laimink mūsų kovą. Jėzuitų kopyčioje, Čikagoje, dalyvavo net 14 vėtiavų, o po pamaldų prie žuvusių už laisvę paminklo užkurta aukuro ugnis, padėtas vainikas, ir trimitu prisiminti bolševikų teroro sunaikinti lietuviai. Prie lietuvių prisijungė ir kitų pavergtųjų tautų atstovai.

Rugsėjo šeštadienis

PREMIJUOTAS ROMANAS
BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

Šio romano autorė Birutė Pūkelevičiūtė yra labai šakota asmenybė. Ji ir poetė, ir dramaturgė, ir romanistė. Pirmąją «Draugo» premiją už romaną «Aštuoni lapai» laimėjo 1966 metais, o šiais metais laimėjo to paties «Draugo» antrąją premiją už «Rugsėjo šeštadienis», Norėdami supažindinti M L skaitytojus su ta talentinga mūsų rašytoja, duosim per eilę numerių ištraukų iš paskutiniojo premijuotojo veikalio.

Red.

Iš karto net nesupratau, kas mane prikėlė. A, taip! Apačioje trinktelėjo durys. Grįžo Zigmąs. Ir Laima. Grįžo martelė, raiboji gegelė, grįžo sūnelis, margas karvelėlis... Deja, retai juodu burkuoja.

Lauke įkyriai, monotoniškai čirpia Chicagos žiogai. Amerikoje jų daina grubi, sakyčiau, jai trūksta «finesse». Lietuvos žiogas turėjo menininko sielą: jis nerėkė iš visos gerklės, jis tikrai smuikavo...

Išsibūdinau. Dabar bus sunku vėl užmigti.

Kai remontavom namą, rodos, gerą izoliaciją dėjom, kad aš ant vaikų galvų nešlepsėčiau. Bet vistiek pagaunų jų barnių nuotrupas; o nakį, kai tylu, balsai aiškiai girdisi,

— Laima, jeigu tu dar kartą per išgėrimus man darbų ieškosi, trenksiu viską ir išvažiuosiu!

— Ko tu čia purkštauji? Antanas malonus

žmogus, Astrauską pas save įtaisė.

— Aš tau sakiau, kad verčiau badu mirsiu, negu to seiliaus malonės prašysiu. Antano ranką laižyti? [Tfu!]

— Tai ir tupėsi iki amžiaus galo pas savo Rozencveigal

— Rozenbaumą...

— Ar ne vistiek? Tupėsi ir žiūrėsi, kaip Astrauskai Evanstone namus statosi.

— Tegų statosi. Ar ant tavo galvos statosi? Man rodos, Zigmąs išėjo į virtuvę. Taip, lauzia ledus iš šaldytuvo.

Dar turėtų būti gili naktis, bet kambaryje vaiski prieblanda. Tur būt, šviečia mėnuo. Jeigu mano akys gerai žiūri, sieninis laikrodis rodo penkias po dviejų. Sauliukas miega, abiem rankom apsikabinęs pagalvės kampą, įstrižai išdrikęs plačioj mano lovoj.

Gerai, kad juodu kartais išeina ir man pailieka vaiką. Dažniausiai, dar ir pusrytį mudu drauge pavalgom. «Seneli, tu skaniai išverdt. Tu esi tikras «šešas» — giria mane Sauliukas. Tada aš juokiuosi ir aiškinu jam, kad lietuvių kalboje virėjas nesivadina «šefu»...

— Zigmą! — šaukia apačioje Laima. — Įpilk ir man, girdi?

— Ar aš tau kelneris?

— Šokinėk, šokinėk, ragus atkišęs! Aš žinau, kodėl tu pagiežos pilnas, nes tu esi neišsipildęs.

— Ta-ta-ta! Ačiū, ponai, už psichoanalizę. Neišsipildęs! Kur tokį žodį nugirdai? Tur būt,

per televizijos vaidinimus! Tai tu — eik ir išsipildyk!

— Tu neturi polėkio, neturi siekimų...

— Gana, kad tu sieki į visas šalis. Buvo dainavimo pamokos: spygavai, muzikavai dvejus metus. Kas iš to išėjo? Paskui pradėjai dažus drabsyti: taškei, terliojai drobę trejus metus. Ir kas? O dabar — šitie balvonai! Vieną dieną įmisiu, ir išmesiu visus pro langą.

— Neliesk mano skulptūrų.

— Ko? Skulptūrų? Žinai, mergele, nevykęs gydytojas dar gali tapti padoriu sanitaru, nevykęs architektas (pavyzdžiui, kaip aš) dar gali būti pusėtinu braižytoju, bet nevykęs menininkas yra tikras nesusiipratimas.

Laima pravirksta:

— Aš tau to neatleisiu. Niekad, niekad neatleisiu...

— Džiaukis, kad aš kantrus žmogus. Išsitemk veidą kremu, gulėk sode prieš saulę, svajok apie namą Evanstone ir skaityk pigmėjų poeziją. Už vyro pečių — kaip pas Dievą užkrosny, Vartyk knygas apie Rodiną ir Lipchitzą ir graibyk molio lėliukus. Nors ir nieko iš to neišeis bet išsipildyk, būtinai išsipildyk!

— Tu man pavydi, kad aš už tave daugiau apsisikaičiusi. Mano tėvas buvo...

— Žinau. Seimo atstovas. Jeigu tokie, kaip tavo tėvo tėvas buvo seimo atstovais, nėr ko stebėtis, kad Lietuva nėteko laisvės,

(Bus daugiau)





"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 20
Caixa Postal 4421
Sao Paulo, E.S.P.
Tel.: 273-03-38

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

Direktor responsável Dr. José Ferreira Carrato

Redator: JONAS KIDYKAS

Administr.: JONAS BRUŽIKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr.\$ 20,00 visoje
Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr.\$ 100,00 P.
Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 30,40

SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr.\$ 40,00 paskutiniajame
N Cr.\$ 20,00. viduriniuose puslapiuose N Cr.15,00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida.

Stráipsnius ir korespondencijas redakcija taiso pertvarko savo nu-
žiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasira-
šyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skel-
bimų turinį redakcija neatsako.

De Gasperi Palikimas

GERA MINTIS

Galvodamas apie pokarinę valstybės santvarką, garsus Italijos politikas Alcide De Gasperi suko sau galvą, kaip būtų galima decentralizuoti valdžią ir įtraukti kiek galima daugiau žmonių į valdomos aparata. Jis nenorėjo didinti valdininkų skaičiaus, bet norėjo perleisti dalį centralinės valdžios vietos žmonėms, kad geriau galėtų spręsti savo problemas. Vieną dieną jam atėjo mintis, kad reikėtų padalinti Italiją į regionus, išrinkti regionų seimelius ar tarybas ir perleisti joms daug dalykų, kuriuos Mussolini buvo sukonce-
travęs į ministerių rankas. Tuokart valdžia būtų žmonėms artimesnė, lankstesnė ir mažiau biurokратиška. Rašydamas apie krikščionių demokratų siekimus, De Gasperi tą planą įtraukė į jų programą, o tapęs ministru pirmininku kovojo, kad jis būtų įrašytas į įrašytas į respublikos konstituciją. Per 1948 metų rinkimus krikščionys demokratai laimėjo balsų daugumą ir be jokio vargo įtraukė De Gasperio mintį į valstybės konstituciją.

VARGAS VĖLIAU

Bet vargas prasidėjo vėliau, kai reikėjo nustatyti regijonu seimelių galią, regijonu sostines, atstovų skaičių ir taip toliau. Sicilija ir Sardinija yra salos su tradicinėmis sostinėmis. Bet ką daryti su Abruciais, kur net trys miestai pradėjo varžytis dėl sostinės titulo? Kur seimelis posėdžiaus, ten

Valančiaus Tipo Vadas

STASYS YLA

a baiga)

Jis taip stipriai jautė laiko reikalavimus, kad skubėjo į juos atsilipti nelaukdamas ir nedelsdamas. Jis lygiai nenu-
maldomai pergyveno viršlaid-
kės impulsus. Jis troško kaip
žvakė sudegti ir likti nežino-
mas Dievo valios įrankis, kaip
skuduras susinešioti ir būti
nusivietas į šalį, bevalyda-
mas dulkes Bažnyčioje ir tau-
toje. Jo šūkiui buvo: eiti ten,
kur labiausiai žmonės rei-
kia; daryti tai, kas sunkiau-
sia ir ko kiti vengia daryti;
imtis plačių uždavinių, ner-
bojant savęs pomėgiais, pra-
nešesnėm ar naudingesnėm
darbo sritim; visur ieškoti Dievo pir-
mon eilėn ir tarnauti žmo-
nėms neužinteresuotai. Paga-
liau, jo žodžiais, nebijoti per-
sekiojimų, kalėjimo, nes bus
tokie atvejai, kada dėl Dievo
ir žmonių gero reikės pakel-
ti nepaprastų aukų. Eiti tie-
siu keliu — pro duris, o jei

negalima — veržtis pro lan-
gas. Padėti į šalį net vienuo-
lišką rūbą, jei to reikia, bet
eiti pas žmones, rodyti jiems
prasmingesnę gyvenimą, lai-
mėti juos kilniems darbams.
Štai tas asmuo, kuris šią
vienuoliją kūrė, ir jai naujus
kelius nubrėžė, jai savo dvasi-
ą perdavė. Ar toji dvasia,
virpaanti ir nerami, neženkli-
na gyvo, realaus, dinamiško
žmogiškumo ir kartu įkvėpto,
pačios Šventosios Dvasios
balsu reiškiama dieviškumo?
Šiandien, kai šį asmenį pati
Bažnyčia leidžia vadinti Die-
vo tarnu, mums berods leng-
viau suprasti, jog jo kūriny-
s nėra tik sociologinis laiko
reiškiny, bet ir Dievo planų
padarinys. Dievas veikia lai-
ke, per parinktus žmones, ir
būna laimingiausias atvejis,
kai tie žmonės atsako į lai-
ko uždavinius ir savo kietom,
kartais kruvinom rankom ri-
tina akmenis iš kebo į Dievo
nurodytus, laiko rūpesčiais pa-
ženklintus planus.

susirinks daugiau žmonių, ten bus išleista daugiau pinigų,
ten pakils uždardis. Dėl tų ir kitų priežasčių De Gasperi
valdymo metais buvo įsteigti tik 5 regionai, Bet po ilgų dis-
kusijų parlamente, neseniai buvo įsteigta 15 naujų regijonų,
o birželio mėnesio pradžioje į jų seimelius buvo išrinkti 690
įvairių partijų atstovai.

POLITINĖS NUOTAIKOS

Ką sako tie rinkimai apie politines Italijos nuotaikas?
Nors priešrinkiminė kampanija buvo gana audringa, bet susi-
kaičius balsus pasirodė, kad politinės Italijos veidas mažai
kuo pasikeitė. Tai buvo didelė staigmena net patiems ita-
lams, kurie jau virš metų gyvena chaose. Pažvelgus į laikra-
štį ar pasukus tam skirtą telefono numerį, galėdavai sužinoti,
kas ir kaip ilgai streikuoja, kas streiką pabaigė ir kas pla-
nuoja streikuoti. Romoj ir kitur buvo uždaryti bankai, lai-
kraščių redakcijos, įstaigos, ministerijos, niekas nerinko ir
nevežė sąslavų, paštininkai nenešiojo laišku, streikavo slau-
gės, vietomis buvo sustabdytas susisiekimas ir pan. Kai koa-
licinė krikščionių demokratų, socialistų ir respublikonų vy-
riausybė diskutavo, ką reikia daryti, kainos šoko aukščiau
ir krašte kilo tikras chaosas: partijų rietenos, bankų spro-
ginimai, padeginėjimai ir t. t. Tókioje neramioje ir įtempto-
je atmosferoje kiekviena partija siūlė savo receptą, ir krik-
ščionys demokratai, išvaldę Italiją virš 20 metų, tikėjosi la-
biausiai per rinkimus nukentėsią. Komunistai trynė rankas,
suorganizavo stiprią kampaniją ir tikėjosi suduosią krikščio-
niams demokratams stiprų smūgį. Bet balsavimo rezultatai
nustebino ir juos: pirmą kartą po karo jie gavo mažiau bal-
sų negu per ankstyvesnius rinkimus. Beveik 1% balsų pra-
laimėjo ir krikščionys demokratai. Bet gerokai sustiprėjo so-
cialistai ir respublikonai. Labai susilpnėjo liberalų ir monar-
chistų partijos. Trumpai, per regijonų seimelių rinkimus koa-
licinė krikščionių demokratų, socialistų ir respublikonų vy-
riausybė surinko 58% visų balsų. Dabar Mariano Rumor va-
dovaujamas ministerių kabinetas stipriau stovės ant kojų,
nes, nepaisant pergyvento chaoso, gavo tautos pasitikėjimą.

KURO RŪPINSIS

Regijonų seimelių uždavinys nėra leisti naujus įstaty-
mus, bet rūpintis viešais darbais, susisiekimu, mokyklų sta-
tyba, sveikata, vandentiekiais, miškų želdinimu, neturtingųjų
šelpimu ir pan. Prieš 8 metus Italijos parlamentas paskyrė
160 milijonų dolerių Neapolio miesto modernizavimui, nes
jis pasidarė tikras šiukšlynas. Seniau neapolitiečiai taip sa-
kydavo: «Pamatei Neapolį ir gali mirti». O dabar taip juo-
kauja: «Pamatyk Neapolį, kol jis dar nenumirė». Taigi, mo-
dernizavimas tikrai reikalingas. Bet iki šiol tuo reikalu bu-
vo išleista tik 5 milijonai dolerių. Kodėl taip mažai? Todėl,
kad Romos ir kiti biurokratai ilgai studijavo modernizavimo
planus, pasiūlymai ir raštai ėjo iš rankų į rankas, posėdžiai
baigdavosi be nutarimų ir viskas stovėdavo vietoje. Prieš
porą metų Italijos parlamentas nutarė statyti 4710 naujų mo-
kyklų, o pradėta statyti tik 15. Žmonės, žinoma, įsiuto ir pra-

dėjo reikalauti, kad valdžia
sekmingai rūpintųsi teisėtais
jų reikalavimais. Dabar, išrin-
kus regijonų seimelius, jie
patys bus atsakingi už viešą
žmonių gerovę. Biurokratiz-
mas Italijoje nepanaikintas,
bet gerokai sumažintas. Taip
Alcide de Gasperi palikimas
keis Italijos veidą.

P. P.

TILTAS TARP ŽYDŲ IR
KRIKŠČIONIŲ

Religinėje spaudoje miami-
ma penkerių metų sukaktis
nuo žymaus žydų religinio
mąstytojo Martyno Buberio
mirties. Daug dėmesio savo
filosofijoje jis skyrė Kristui,
kurį laikė bendruomenės žmo-
gumi, skelbiantį «Dievo ka-
ralystę — bendruomenę žmo-
nių, siekiančių teisybės». Ne-
pripažindamas Kristui dievy-
tės, vadina jį «tyriausia ir la-
biausiai teisėtina iš mesijų»,
tiltą tarp žydijos ir krikščio-
nybės. Buberį vertindamas,
žymus katalikų teologas pa-
reiškia, kad studijuodama žy-
dišką kultūrą, krikščionija ga-
li geriau suvokti savo pačios
prigimtį. Neuzilgo «Aiduose»
pasirodys kun. V. Bagdanavi-
čiaus studija šiuo klausimu.

VARŠUVOJE NĖGRSTA

— Netrukus Lenkijoje nus-
tos dirbė lovas.

— Kodėl?

— Nes mirusieji miega ka-
puose, didvyriai ant laurų,
studentai miega pamokose,
žemdirbiai — ant šieno, dar-
bininkai — suirinkimuose,
priešas nemiega, o partija
nuolatos budi!

Tokių Dievo žmonių kūri-
niai prasleista laiką, nes jie
apžvelgia daug plačiau, ap-
čiuopia dalykus daug taik-
liau, negu sociologai natūra-
listai ir organizatoriai prag-
matistai vien sava išmintimi.
Matulaitis užbrėžė šiai vienuo-
lijai tokius organizacinius už-
davinius, kurie ir šiandien te-
bėra aktualūs. Kai Matulaitis
kūrė šią vienuoliją tiesa bu-
vo skaldoma ir iškraipoma.
Dievas buvo neigiamas, dorą
atmetama. Gyvenimą audriuo
naujos revoliucinės bangos.
Jaunų studentų galvose siau-
tejo chaosas ir brendo anar-
chija. Matulaitis pats skaitė
laiko ženklus ir jam atrodė,
jog vienintelis gydymas tėra
šis: diegti stiprią atnaujintą
kristinę dvasią ir kurti tos
dvasios puoselėtojų branduo-
lius.

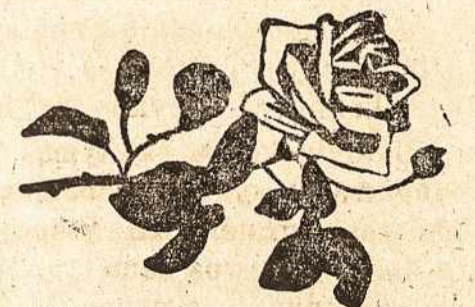
Ar Matulaitis pramatė, jog
toji antikristinė Rusijos dvasi-
s nesustos ties Rytų Vaka-
rų ribomis? Ar jis jautė, kad
toji dvasia greit neišnyks —
ieškos naujų aukų ir naujų
kraštų, jeigu ne tom tai ki-
tom formom? Ar jis įžvelgė
pavojų net Amerikai, kuri

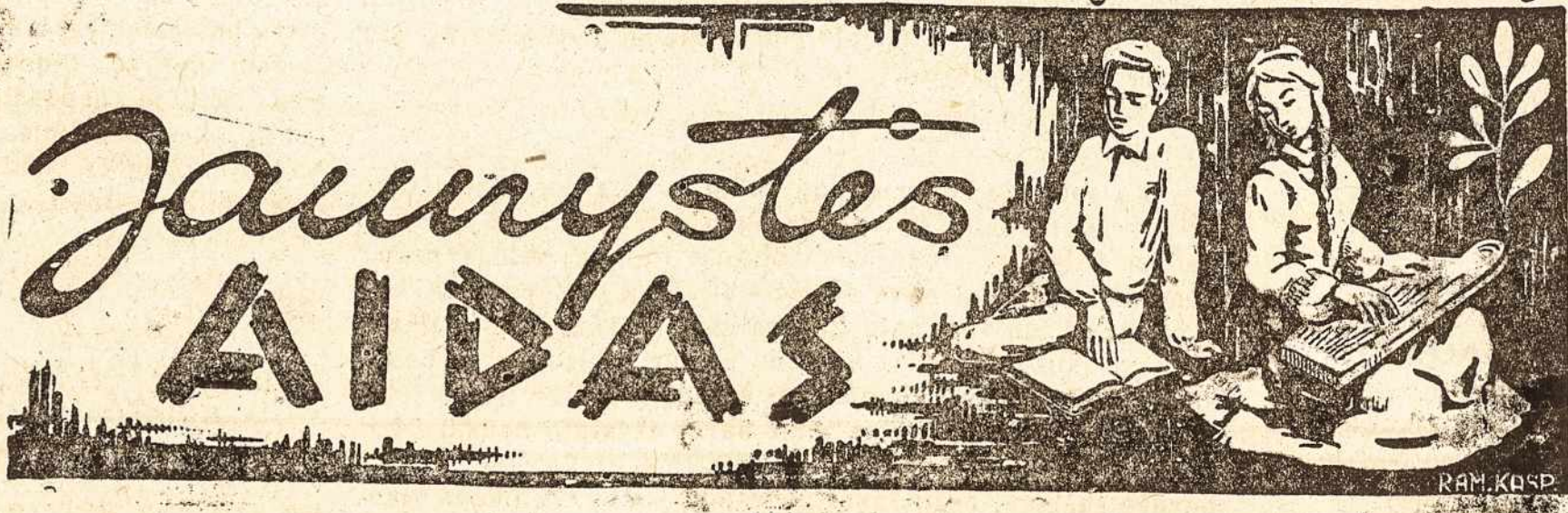
atsilikdama nuo Europos dvasi-
sinės raidos bent 60-70 metų,
atsidure ano metų Rusijos pa-
dėty? Kodėl jis skubėjo per-
kelti į Naująją Žemę savuo-
sius marijonus, kurie vėliau
trauks paskui save ir šias seses?

Kas gali pasakyti, kaip toli
siektia pranašų nuojauta, ku-
rios neabejotinai turėjo ir Ma-
tulaitis? Tačiau viena aišku,
kad tie patys uždaviniai, ku-
riuos jis diegė naujai vienuo-
lijai ir visai katalikiškajai Lie-
tuvai, buvo skirti atsverti ir
sulaukyti ant kristinį raugą.
Šie uždaviniai ir net jo pa-
rinkti veiklos būdai pasidaro
ir šiandien aktualūs ne tik da-
barties Lietuvoje, kur antikris-
to siautėjimas vyksta pūnu
tempu, bet ir čia, kur anar-
chija, minties chaosas, dori-
nis pakrikimas plečiasi į vi-
sas gyvenimo šakas.

Kai kalbame apie Matulai-
čio dvasią ir jo tolregystę,
mes norėtum ieškoti Dievo
dvasios, kuri yra pilnatvės,
visumos, vilties, tikėjimo, mei-
lės dvasia, pilna dinamikos ir
aukos. Ši dvasia yra gyva jo
kurioj vienuolijoj Gyva ne

tuo paprastu, ramiu žėrėjimu,
kuris išauga normaliai lai-
kais, vienuoliškų šiltadar-
žių atokaitoj. Ji gyva drama-
tišku nerimu, dideliu susirūpi-
nimu ir nemažom pastaangom
beif aukom. Visuomenė jaučia
tą dvasią, nes ji spinduliuoja
ir skleidžiasi per asmeninius
sąlyčius ir visuomeninius, so-
cialinius darbus. Visuomenė
jaučia, kad tos seserys yra
kažkuo artimos — gal tais
pačiais rūpesčiais, nors ir
skirtingai išgyvenamais, gal
tom pačiom pastaangom, pa-
ženklintom panašia kančia ir
auka. Visuomenė džiaugiasi
seselių uždėjimais, remia jų
darbus. Argi ne visi jaučiam
jog mums šiais laikais kaip
tik reikia ne tiek materiali-
nių dalykų, kiek dvasios ir
neužinteresuoto pas šventimo.





MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĖVYNEI

Jaunimo vasara

Šiaurinėje pasaulio dalyje šiuo metu vaikai ir jaunuoliai susiburia vasaros stovyklose gamtoje. Įdomu, kad vasarą stovyklauja ne tik lietuvių jaunimas, bet ir kitų tautų, nors gyvena ne savo krašte: latviai, estai, lenkai, vengrai, ukrainiečiai ir kiti.

STOVYKLOS NUOTAIKOS

Devynerių metų mergaitė, grįžusi iš dviejų savaitių gamtoje su draugėmis ir draugais, buvo mamai paslausta: «Kaip patiko šios vasaros stovyklė?». «Mama,» atsakė mergaitė, «stovykloje, kaip Lietuvoje». O mergaitė gimusi ir augusi tikrai Amerikoje, Lietuvą pažįsta tik iš tėvelių pasakojimų, lituanistinės mokyklėlės ir vasaros atostogų stovykloje.

Iš visų stovyklos pergyvenimų daugiausiai vaikams patinka sportas, ypatingai stovyklos pabaigoje pirmenybės, vakarinės programos, paprastai šokių vakarai ar prie degančio laužo dainos bei vaidinimai, ir pati draugystė. Dažnai į stovyklą atvažiuoja jaunimas iš kelių miestų, ir taip smagu nors kartą per metus susitikti.

D. ENA GAMTOJE

Rytą prieš pusryčius arba vakare temstant švenčiamos Mišios, kuriose vaikai dalyvauja, skaitydami skaitymus iš Švento Rašto, sukurdami savas tikinčiųjų maldas, giedodami tradicines bei vaikams sukurtas giesmes. Rytas užimtas molio, popieriaus ar kitos medžiagos darbeliais, lietuviškų dainų valandėle, pašnekesėliu ar diskusijomis. Stovyklautojai pasidalina mintimis apie tėvų ir vaikų problemas, apie draugystę, lietuviškumą šeimoje ir kitus vaikams rūpimus klausimus. Popiet — maudymasis ežere ar jūroje, sporto rungtynės, vakarienę paprastai seka įdomi programa — lėlių teatras, dainų vakaras, linksmavakaris su šokiais, filmas, pačių stovyklautojų sukurti vaidinimėliai. Po vakaro maldos visi sugula namukuose ar palapinėse.

IR STUDENTAI

Nuo jaunų vaikų, pradžios mokyklos ar gimnazijos mokinių neatsilieka ir universitetų studentai. Jų stovyklos yra panašesnės į studijų savaites, nes kasdien aptariamos kelios temos ir karštai diskutuojama: politiniai klausimai, lietuvių kultūra, studentų veikla, jaunuolio religija. Europoje vyksta kasmet Europos Lietuvių Studijų savaitė, bendra visiems. JAV bėse ir Kanadoje įprasta stovyklauti savosios studentiškos organizacijos savaitėje: ateitininkų, akademikų skautų, Neolituanių ar Sentaros-Šviesos.

SAVAITĖS PROGRAMA

Jaunimo stovykla nebūtų tokia smagi, jeigu nebūtų iškylų į istorines vietas ar gražius parkus, kelionių aviračiais ar laiveliais, premijos už lietuvių kalbą, skaitymą, draugiškumą, tvarkingumą stovyklai pasibaigiant. Būna ir platesnio masto užsiėmimai. Vienoje stovykloje pasta-tė didelį Lietuvos žemėlapij iš plytų ir cemento, skautų stovyklose dažnai stato virvinius tiltus, bokštus, plaustus ežere.

SAVO ŽEMĖJE

Kas vasarą lietuviai išleidžia apie ketvirtį

milijono dolerių stovyklų reikalams; maistas, kepinė, frankiai, ir daugelis vietovių turi nuosavas stovyklavietes, kurias įrengia patys lietuviai inžinieriai, statybininkai ir tėvai savo laisvu laiku. Stovyklavietės pavadintos lietuviškais vardais: Montrealio «Baltija», Toronto «Romuva», Detroito «Dainava». Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje irgi «Romuva», Anglijoje «Lietuvių Sodys», Putnamo «Neringa». Yra stovyklų labai įdomiose vietose. Tėvų Pranciškonų Maino valstijoje yra netoli atviro Atlanto vandenyno, Los Angeles skautų stovykla yra 2.200 metrų kalnuose, kuriuose sniegas nutrįpsta tik gegužės mėn.

STOVYK AUŠA TUKETANČIAI

Kiekvienoje stovykloje paprastai yra apie šimtas mergaičių ir berniukų, ir stovykla tęsiasi dvi savaites. Yra ir vien tik mergaičių ar vien tik berniukų stovyklų. Išimtiniais atvejais, susirenka didžiulis skaičius. 1968 metais skautų Tautinėje Stovykloje netoli Čikagos, stovykloje «Rakas», dalyvavo virš 1500 lietuvių jaunimo iš keliasdešimties miestų. Vasaros stovyklų laisva jame pasaulyje būna apie 60, įskaitant Australiją ir Pietų Ameriką, kuri stovyklauja po Kalėdų.

KAIP ŪSIKALBAME?

Anglijos ir Vokietijos skautai jau trečią metą stovyklauja kartu. Kadangi nėra bendros krašto kalbos, galima susikalbėti tik lietuviškai. Tą pastebėjo ir 1966 metais Jaunimo Kongreso stovykloje, kurioje buvo lietuvių jaunimo iš 13 kraštų. Daugelis stovyklautojų stovykloje išmoka ne tik naujų dainų, darbėlių, sporto, bet ir geriau lietuviškai kalbėti.

JAUNIMO NUOTYKIAI

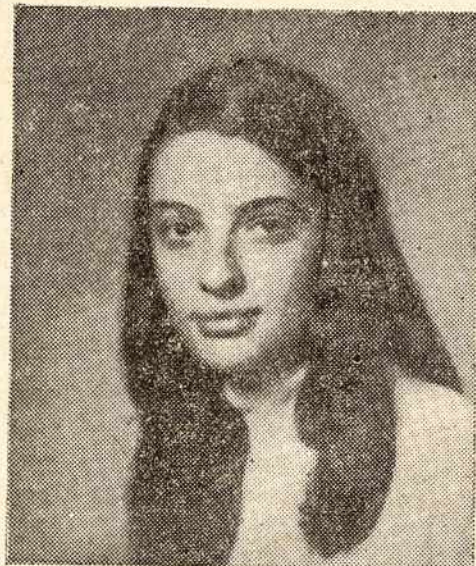
Okupuotoje Lietuvoje sovietai bando įtikinti lietuvius, kad išėivijoje gyvena tautiečiai, ne besidomi lietuvių kalba ir kultūra. Pernai vienoje stovykloje Šiaurės Amerikoje lankėsi turistai iš Lietuvos, septynerių metų Vincukas, ko ne pats išdykiausias vaikas visoje stovykloje, paklausė: «Kaip viskas Lietuvoje?». «Gerai», atsakė svečias, «O iš kur Tu žinai apie Lietuvą?». Berniukas, niekieno nepamokytas, atsakė: «O, aš einu į lituanistinę mokyklą!»

Venecuelos kariuomenėje yra tik vienas lietuvis karininkas, apie 30 metų amžiaus, leitenantas Petrusėvičius (prieš keleris metus lėktuve žuvo kitas lietuvis lakūnas). Kai Venecuelos kariuomenė Maracay mieste kvietė gyventojus dalyvauti kariuomenės šventėje, kurios programoje šoko ir «Grandinėle» iš Clevelande, siuntė lėktuvą. Lėktuve lapeliams virš miesto mėtyti tu rėjo kristi ir šis vienintelis lietuvis, bet truputį pram egojo ir nespėjo laiku į aeroaromą nuvykti. Kiti du lakūnai beskraidydami užkabino mango medį ir sudužusiame lėktuve žuvo. Tuo būdu lietuvis laimingai liko gyvas.

Neteko girdėti, kad vaikai pradžios mokyklą pradėtų ne nuo pirmojo, bet nuo trečiojo ar ketvirtojo skyriaus. Bet Kolumbijos lygumose (Illanose) gyvenanti Slotkų šeima namie dar mažiuskus savo penkis vaikus išmokė pirma lietuviškai skaityti ir rašyti, tada ispaniškai. Kai vaikai pasiekė mokyklinį amžių, mokykla juos priėmė

į aukštesnį skyrių.

Vaikai pasižymi pasitikėjimu. Kartą žiemos stovykloje pritrūko blynams miltų, pradėjo keuti blynus iš pyragams miltų mišinio, bet vaikai nenorėjo jų valgyti. Tada paaiškinta, kad teisybę pasakius, tai yra tikri blynai. Kai visi privalgė, liko dar tų «pyragėlių», iekas nebenori. Tada stovyklos vadovai pavadino tuos pačius blynelius «pyragaičiais», o vaikai tuos visus blynelius suvalgė kaip skanėstus.



ONUTĖ PETRAITYTĖ

Onos ir Alfonso Petraičių duktė, buvo laimėjusi pusmetį studijų Šiaurės Amerikoje, sugrįžo namo labai patenkinta tiek savo globėjais pas kuriuos gyvena, tiek mokykla ir amerikiečiais mokiniais, o jau už vis labiausiai džiaugiasi gavusi progos pabūti dvi savaites ateitininkų moksleivių vasaros stovykloje DAINAVOJE. Ir patys moksleiviai ir stovyklos programa ją žavėte žavėjo. Žodžiu, iš savo pobuvio Amerikoje parsivežė ko geriausių atminimų. Dabar Onutė lankys ne tik aukštesnę mokyklą S. Paulyje, bet ji yra uoli lituanistinės mokyklos mokinė ir dar groja akordeonu savo tėvelio suorganizuotame mokyklos orkestrėlyje. Džiaugiamės nuoširdžiai bendradarbe lietuvaite!

JAPNAS

Norėčiau tau iš naujo parašyti kelio planą.
Tada tau liktų tikėtai šypsnis
ir nuoširdus juokas
kai sėdi tu prieš liepsną tamsoje.
Norėčiau dovanoti tau
lengvutį muzikinį žingsnį, kad visada
dainuotum.

(O jei šilti ugniniai pirštai
pakaitintų mane?)

Kai šiltas sniegas
virš tavo tankiais plaukais, tau dovanosiu
neišstipstamus sparnus, kad
skristum tu prie saulės taip arti,
kad jos švelni dvasia nušviestų tau
filminėmis spalvomis, ir kad
lėktų tavo mintys šviesos greitumu.

Kaip ežero paviršius saulės gimimo rytą
tegu šviečia tavo akys
ir tegul žvelgia įs link gintarinės saulės.

ŽIVILĖ

KODĖL ŠUO YRA GERIAUSIAS ŽMOGAUS DRAUGAS?

Priežastis, kodėl šuo yra žinomas kaip žmogaus geriausias draugas, gali būti ta, kad jis niekada neduoda patarimo, niekada nemėgino pasiskolinti pinigų ir neturi uošvienės.

Kiniečių priežodis,

Pasaulio Lietuviu Sostinė

DINAMIŠKAI AUGĄS MIESTAS

ZENONAS BAČELIS

(tęsinys)

Vidurines bei aukštąsias mokyklas lankantiems 300 tūkstančių studentų turėtų gauti apie 600 mokyklų. Illinois valstija turi apie 100 aukštųjų mokyklų su maždaug 125 tūkstančiais studentų. Iš jų Čikagai tenka virš 60 procentų.

Zymesnių aukštųjų mokyklų, kolegijų ir institutų yra 20. Visi turi savas bibliotekas kurių pati didžiausioji turi 700-800 tūkstančių knygų, o pati didžiausioji biblioteka per 2 milijonus.

Čikagoje yra ir: 1. žymus Meno Institutas su sava meno mokykla, teatru ir muzieju-galerija, su Europos ir amerikiečių menininkų kūrinių. 2. Gamtos istorijos muziejus su gausybe skyrius. 3. Rytų institutas, tyrinėjans artimųjų rytų senąją istoriją. Jame yra faraono Tutankamono statula, 4 Mokslo ir pramonės muziejus; Akvariumas, turis virš 10 tūkstančių gyvų vandens gyventojų egzempliorių. 6. Soldiers Field stadionas su 120.000 sėdimų vietų.

Čikagoje esama 1700 bažnyčių ir kitokių maldos namų. Čia išeina apie 600 laikraščių ir žurnalių. Čia 1847 metais išleistas pirmasis amerikiečių dienraštis «Chicago Tribune», tobeinas ir šiandien.

KAS DEDASI ČIKAGOJE

Nebe naujiena, jog Čikaga yra vadinama laisvojo pasaulio lietuvių sostinė. Matomai todėl, kad joje gyvena bent penkeriopai daugiau lietuvių,

bet kurioje kitoje lietuvių kolonijoje. Tačiau sostinės vardą pelno ne gyventojų daugumas, o jos p skirtis. Juk Illinois valstijos sostinė nėra Čikaga, nors joje gyvena 60 procentų visų jos gyventojų, o Springfieldas su 100 tūkstančių gyventojų. Sostinėse visada yra tie vyriausios valdžios organai, kurie tvarko viso krašto gyvenimą.

Pasaulio lietuviai avos valstybės neturim, bet VLI Kas yra kažkas tokio panašaus į mūsų vyriausybę. Jo paskelbtoji «charta» arba raštas sako: «Pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę». O kituose to paties VLI-Ko paskelbtuose nuostatuose sakoma: «Mums karas dar ne sibaigė; kovai laimėti reikia. linga suburti visas gyvasias lietuviškas jėgas ir duoti joms vieną vadą: viena yra lietuviybė; viena yra Lietuvių Tautos Bendruomenė; vieni yra ir jai vadovaujantieji organai». Atseit, tie organai, kaip valstybėje vyriausioji valdžia, turėtų tvarkyti ir mūsų lietuviškuosius reikalus, VLIKas ir laiko save tokiu vyriausiu visų lietuvių išelviijoje vadovu. ALT laiko save Šiaurės Amerikos lietuvių vyriausiu vadovu-suverenu.

Čikaga yra Lietuvos išelviijos archipelage didžiausioji sala. Ji galėtų būti visoms serims lietuviybės sąjūdžio pavzdžiu, jeigu reikalai būtų tvarkomi vienos vyriausios valdžios išdirbtu planu. Be jo visas salynas grimsta tautų jūroje.



ATYDŽIAU PASIDAIRIUS

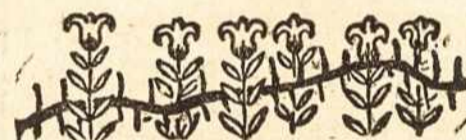
1939 metų statistika rodė, jog Čikagoje gyveno virš 100.000 lietuvių. Pridėjus 40 metų prieauglį ir po paskutinio karo čia atbloktuosius, dabar joje turėtų būti apie 200.000 lietuvių. Bet ir didžiau sieji optimistai netiki, kad jų būtų virš šimto tūkstančių. Iš tiesų tautiškai tikrai gyvų lietuvių vargu ar susirastų bent 30.000. Trijų auklių globojamas auklėtinis lėtai tesivysto, o kartais ir visai pasimeta. Imant prielaidinį skaičių 30 tūkstančių dar gyvų lietuvių, pačiai Bendruomenei priklauso tik keletas tūkstančių, kurių, turbūt dauguma priklauso ir kitoms organizacijoms. Atrodo, jog toje didžiausioje lietuvių saloje Bendruomenė tebėra tik užuomazgoje.

NAUJŲJŲ ATEIVIŲ VAIDMUO

Čikagoje susispietė daugiau siai po pastarojo karo visame pasaulyje išblaškytų lietuvių. Išmintiną daugumą atvykusiųjų sudaro tėvynę palikę sioji inteligentija. Čia susitinkame mokslininkus, profesorius, rašytojus, poetus, publicistus, žurnalistus intelektualus, menininkus, muzikus, artistus, teatralus, akademiškų bei aukštų kvalifikacijų įvai

raus darbo sričių profesionalus, valstybininkus, politikus ir dvasiškius. Naujai atvykusių, senesnėje ir beblėstančioje lietuvių visuomenėje su kėlė, galima sakyti, mažą visuomeniškai-kultūrinę revoliuciją. Iš pradžių buvęs gana stiprus trynimasis tarp senosios ir naujosios imigrantų kartos sumažėjo. Bendradarbiavimas vienu su kitais įžengė į normalias vėžes. Vienus nuo kitų skyrusieji titulai «senieji ir naujieji» rinkimuose ir organizacijų vadovybes beveik išnyko. Gal ilgėliau užsilikę tebėra ambicijų plyšė tai tarp senimo ir jaunimo, bet ir tie plyšėliai, atrodo, siaurėja. Lieka tačiau didelis galvosūkis, kaip sumasti jaunuomenę stiprią patrauką į lietuviškos visuomeniškos veiklos užsuktą karuselę. Tą sukimašį puikiai pavaizduoja naujai atvykusių aktyvus dalyvavimas senose organizacijose ir be to jų naujai sukurtų organizacijų esama dar 40. Šių dienų sąlygose tokia gausybė organizacijų, mūsų jaunuomenė nebėra teigiamas. Tų organizacijų nepajungia nei ALT, nei SLA. Jas vienyti, jų veiklą derinti turėtų PL Bendruomenė. Viena svarbi Bendruomenės patraukti priemonė būtų projektuojami statyti Lietuvių Tautos Namai. Buvo keista, kad iki šiol ta plati ir veikli lietuvių kolonija nors turėjo savo veikliajį gana daug patalpų, bet jos visos buvo per ankštos Oidesniems paruošimams bei subuvimams patalpas tekdavo nuomoti, kol nauji ateiviai jėzuitai įsteigė vadinamąjį JAUNIMO CENTRĄ. Jaunimo centras tapo tikru lietuvių židiniu. Jame, kaip bitės avily, spiečiasi organizacijos, sambūriai, kolektyvai posėdžiams, parengimams, repeticijoms — operos, šokių, dainų, vaidinimų. Tame centre vyksta iškilmingi minėjimai, susirinkimai, paskaitos, pobūviai ir kiti platesni vieši parengimai.

(Bus daugiau)



Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybę ir kainą



VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA

Lindoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas
Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 643
Telefones: 220-1748, 220-1751 e 220-1752

Caixa Postal 3967



ISIDÉMÉTINI! ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBES URUGUAY, MONTEVIDEO

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180
Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pfo Ragazineskas, Tel. 63-5975.

Liet. Bendruomenė, Valdybos pirminink. p. Juozas Tijunelis: Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 256-0346.

TÉVAI JÉZUITAI: Rua Juatindiba, 20 Parque da Mooka — Tel. 273-0338.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

MOOCA, Rua Juatindiba, 20 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdien ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol

Šv. Kazimiero parapijoje: Parque da Mooka Rua Juatindiba, 20.

Sekmadieniais ir šventadieniais 8, 10 ir 17,00 val. Darbu dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 c mišios.

Išpažintys čia klausomai kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. V. Carolina 15 val. Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jačana klierikų kopl. 8,30 val Bom Retire, 10,15 val Utinga 16,30 val.

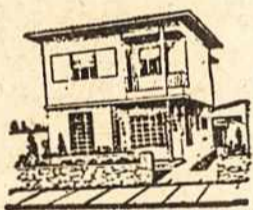
Trečią:

Agua Rasa 8,30 val., Moinho Velho 11,30 val., Lapa 16,30 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,00 val., Vila Bonilha 10 30 val. V. Prudente 18 val.

«MŪSŲ LIETUVOS» REDAKCIJAI IR ADMINISTRACIJAI, TAIP PAT IR SĄO PAULO LIETUVIAMS JÉZUITAMS GALITE SIŪSTI LAISKUS ŠIUO ADRESU:
CAIXA POSTAL 4421,
S. PAULO, BRASIL.



Stasys Lapienis

naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.

Naujasis adresas:

DEPOSITO PARATODOS

Avenida Sapopemba, 5761, V. Guarani

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244
4.o - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

MŪSŲ Lietuva

RUA JUATINDIBÁ, 20 — P. DA MOÓCA — SÃO PAULO, 13

B. L. BENDRUOMENĖS TARYBOS P. SĖDIS

Šiame posėdyje dalyvauti kviečiami visi Tarybos, Revizijos Komisijos nariai, visi rinkimuose buvę kandidatai Tarybon bei rajonų igaliotiniai. Bus svarstomi mūsų Bendruomenei labai svarbūs reikalai, todėl prašome visus būtinai dalyvauti.

Posėdis įvyks liepos 25 dieną 16 valandą Zelinaje, Jaunimo namuose. Po posėdžio bus ir vaišės.

Br. L. B. Tarybos pirmininkas
Juczas Čiuvinškas

Mooca

ATEITININKŲ SUSIRIN- KIMAS

su mišiomis bus ši sekmadienį, liepos 26 d. 9,30 val. pas Tėvus Jezuitus. Toks susirinkimas buvo ir praėjusį sekmadienį. T. A. Saulaitis aukojo mišių auką, per kurią moksleiviai ateitininkai (14) stovėjo apsupę altorių ir aktyviai dalyvavo aukoje. Po mišių T. Saulaitį ateitininkams pristatė jų globėjas T. J. Kidykas ir pavedė toliau jam vadovauti ateitininkų moksleivių organizacijai prie šv. Kazimiero parapijos. Susirinkimo metu dalyviai gavo nupiešti po septynis jam brangiausias, jo gyvenime dalykus. Iš keturiolikos dalyvių trylikai svarbiausias tikėjimas (Dievas, Jėzus, Bažnyčia) meilė vienuolikai, knygos ir mokslas dešimčiai, automobilis devyniems tėvai ir namai, gamta — 7, gėlės — 5, Brazilija septyniems, Lietuva trims, lėktu-

vai penkiems Vienas kitas paminėjo ir televizija, dviračiai, draugus, vaisius, muziką, pinigus, sportą, drabužius. Tai nupiešus ir patiems piešėjams savo paveikslus paaiškintus. T. Saulaitis parodė panašius piešinėlius, pieštus Amerikoje ir juos palygino su S. Paulo lietuviukų piešiniais.

Pats jaunimas susitarė rinktis tuo tarpu kas sekmadienį 9,30 val. mišioms ir paskui turėti pobūvius, susirinkimus. Kviečiame ko daugiau gimnazijas lankančio jaunimo įsijungti į tą gražų jaunimo būrelį.

NAUJAJAI SALEI AUKOJO

Dominikas Laucius 25 cr.,
Lydija Sakavičienė 10 cr.

«MŪSŲ LIETUVA» ATSINAUJINO:

Stasys Sakavičius 20 cr.,
adv. A. Kalinauskas 100 cr.,
Petras Bareišis 20 cr. Kostas



P. p. Stanislovas ir Elma Meliūnai grįžta per Viracopos tarptautinį erodromą iš ilgos, malonios ir sėkmingos atostogų kelionės po Europą. Sveikiname grįžtančius su geriausios kloties linkėjimais!

PADĖKA

ONOS PASKAUSKAITĖS—STANKEVIČIENĖS šeima širdingai dėkoja visiems dalyvavusiems jos šermenyse, laidotuviuose ir septynios dienos mišiose. Ypatingą ačiū tariame Tėvams Jezuistams, Maldos Apaštalavimui «Aušros» ir Bendruomenės chorams ir visiems, kurie kokių drauomenės chorams ir visiems, kurie kokių nors būdu prisidėjote prie laidotuvių ir mums pareiškėte savo užuojautą.

Onos Stankevičienės Šeima.

PONIĄ MAGDALENĄ VINKŠNAITIENĘ
gimtadienio proga nuoširdžiausiai sveikina
Žilvitėčių Tėvų Komitetas

cija Šukys 20 cr., Jonas Tata
rūnas Tėvas 20 cr.

ATSTOVAS GRIŠONAS

Lietuvos atstovas Urugvajuje A. Grišonas rašo Tėvui Bružikui: «Nuoširdžiausi sveikinimai ir linkėjimai dėl sėkmingos inauguracijos naujosios salės net su 400 sėdimų vietų! Tepadedu Jums Viešpatė Jūsų kilniems tikslams!»

NORIM PAGERBTI ONAS

Iškilmingai buvo Lietuvoje švenčiamas šv. Jonas. Daugeityje parapijų panašiai iškilmingai buvo apvaikščiujama ir šv. Ona, Dievo Motinos motina. Mes, prisilaikydami Lietuvos papročių, norim iškilmingiau pagerbti ir šv. Oną ir mūsų Onas, Onutes. Jų pagerbimas šiomet bus ateinančių sekmadienį Tėvų Jezuitų salėje. Lygiai 15 valandą bus

aukujama šv. Mišių auka už gyvas ir mirusias Onas. Po mišių bus trumpa programėlė ir vaišės. Kadangi nežinome, kiek bus dalyvaujančių, tai yra labai sunku paruošti užkandžius. Geriausiai būtų, jei atvykstantieji į pagerbimą atsineštų kokių nors užkandžių. Juos sudėtume bendrai ant stalų, pridėtume arbatos ar ko nors kito ir tada visi pasivaikšintume. Jauniausiai Onutei ir vyriausiai Onai pas kirties dovanos.

V. Zelina

Liepos 21 d. mirė vienas pirmųjų Vila Zelinų gyventojų PETRAS VANCEVIČIUS, kilme šiaulietis, 70 m. amžiaus Nuliūdime paliko žmoną Sofiją ištekėjusias dukteris: Reginą Archiną, Lidiją Stasiukienę, žentus, anūkus. Palaido-

ZELINOJE VISI GALI UŽSIMOKĖTI UŽ «M. LIETUVA»

p. Jozui Baužiui. Jis daug metų ištikimai patarnauja skaitytojams ir Administracijai, patarnaus ir dabar. Jo adresas yra Rua Manaias, 363. Visai arti prie bažnyčios aikštės. Pasinaudokite!

ADVOKATĖ IRENA GRITĖNAS — SPINA

praneša tautiečiams, kad daro inventarus, iškraustymus, skyrybas, nejudomo turto administravimą; Priima klientus savo raštinėje, esančioje Largo Sete de Setembro, 52, 6.0 andar, sala 607 (priešais Forum) nuo 16 iki 18 valandos.

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,40

tas S. Caetano kapinėse. Septynios dienos mišios bus liepos 27 d. 19 30 val. Vila Zelinaje.

Liepos 21 d. Vila Beļoje mirė Stasys Čeponis, 59 metų amžiaus. Nuliūdime liko žmona ir kiti giminės. Septynios dienos mišios bus 28 d. liepos 8 val. ryto Vila Zelinaje.

Liepos 26 d., ateinantį sekmadienį, Liet. Kat. Moterų Draugija užprašė sumą, 11 val. Onų iniciacija, Vila Zelinaje.

— Liet. Kat. Moterų Draugijos nauja pirmininke išrinkta Antanina Gudavičienė.

PALIKO ŠI PASAULI

Liepos 22 d. anksti ryte V. Alpina atsiekė su šiuo pasauliu didvyriškai iškentėjęs vėžio ligos skausmus Jonas Kareskas, gimęs 1897 m. rugpjūčio 18 d. palaidotas Santo Amaro kapinėse. Liūdesyje paliko sūnų Joną ir dukterį Mariją, kuri yra žymi Paryžiaus operos artistė.

Velionis buvo giliai tikintis. T. J. Bružikas, S. J. aprūpino jį Sakramenta's, raudamas be laikantį rankose rožančių. Išsėkis, Jonai, Viešpaties ramybės.

GIMĖ JONUKAS

Birželio 23, šv. Jono išvakarėse, atskrido iš Lietuvos garlys ir nusileido netoli Av. Paulista, R. Min. Rocha de Azevedo, 495, palikdamas Alicę Miniauskaitei de Maiolino gražų arti 4 kilų berniuką, kuriam žada duoti vardą Jonuko. Džiaugiasi Alicė, džiaugiasi ir jos vyras daktaras Mario Maiolino, Pasidalinti tuo džiaugsmu atvyko ir Alicės mamytė ir sesutė Margarita iš Montevideo.

P. Miniauskaitei apsisutojo pas savo seserį Paulę Rimšienę ir laukia kada grįš Rimšai iš kelionės po Europą. Jie grįš apie rugpjūčio 10 dieną.

VYRŲ BROLIJOS VEIKLOS KALENDORIUS

Rugsėjo 13 d. spaudos bičiulių subuvimas-balius.

Spalio 11 žaidimai Jurubatubos parke pas p. Vladą Jašilionį.

Lapkričio 8 ar 15 pikaikas Praia Grande.

Juozas Baužys, pirm.

DR. VICTOR PETRAS SAULYTIS

Dentistas-Chirurgas,

diplomuotas São Paulo Universitete.

Klinika — Chirurgija — Protezė — RX

Priima didelius ir mažus.

nuo pirmadienio iki penktadienio: nuo 8 iki 11,30 val.

šeštadieniais nuo 14 iki 18 val.

Consultorio: Rua França Carvalho, 121, Mooca.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo

Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras

Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas.

Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206.

Vila Prudente, Tel. 63-5352